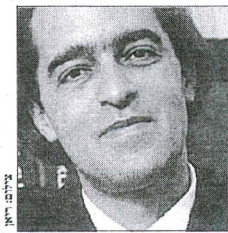

תביעות נזיקין של פלסטינים על פגיעות שוגג: מדובר במיליונים רבים. המדינה איננה ששה לשלם, מעדיפה להתפשר. אם חיילי צה"ל יידעו כמה עולה רי חסר אחריות, אולי האצבע על ההדק תהיה קלה פחות

בימים עקובים מדם, שבחם הסכימו הפלסטינים גואה ומפילה חללים בקרב ישראלים הפים מפשע, למה אכפת כדור הפלסטיקה הצה"לי שפגע לפני שלוש שנים באוטובוס לולו הממוזר האמר אבו דאחי, בעת ששיחקה עם חברותיה ליד ביתה, שם כונת שאברה ברפיח. גם בימים אחרים, כעצב, למה אצלו אכפת שדורו היה פילה את ראשה של לולו הקטנה, חדר למוחה לולו מה שיתוק כמי עט מלא בכל חלקי גופה. היא איננה מסוגלת לדבר ולשמוע, וכדי לאכול דרושה לה עזרה של אחריים. לאנתינפארה יש לא רק משמעות פוליטית ולאומית, אלא גם מחיר מעשי מאוד, הניתן למי דירה. עו"ד אסן, ממשרדו של עו"ד אמנון זכרוני, שהגיש בחודש שעבר תביעת נזיקין נגד המדינה בעקבות פגיעתה במקשה של לולו אבו דאחי, חישב נצבו הוצאות, בקשה שלה, מתכבם ב"5,176,815 שקל. הסכום הוא כולל, בין השאר, את תוצאות הטיפול וההשגחה היומיומית, תביעות התביעות בבחי, וכרשיה כיסא גלגלים, ואף תפסת ההשתכרות של האב, פועל בניין, שעה שהיה תביעה פוליטית של לולו אבו דאחי היא אחת

עו"ד אסן: יש מחיר לחיים גם בשטחים

עויות הרי מרובות כל כך. הנה מקרה שאירע לפני שבועיים וחצי: ס"מ ברפיח נקט צעדים לא נכונים לפיזור המתפרעים, שגרמו לפגיעה בילד"ג (לכשון הודיעה הרשמית של דובר צה"ל) ובתורם גוג לעברית פשוטה - הילד, תופק עבר גרובע, ומגבל מוטורית ונפשית, בן עשר שנה בכל, והשי תעצט ברובה צצוצע ועזר מלפסיטיק למרגלות תצפית צה"לית, נורה בגרונו ונהרג. טעות. קורה צה"ל היצע צער.

ואנה פיצויים. משרד הביטחון לא נענה. סמיר שכר את שירותיו של פרקליט אחר, ירון רבינר כ"ץ שמו, והלה איים בעתירה לכנס"ג, אם לא יק בל את ד"ח החקירה הצה"לי של האירוע, ושמות החיילים המעורבים. משרד הביטחון סירב פשוה כספית. ההצעה הניחה את דעתו של סמיר שרואה נה. באוטובס אשתקד העיברו אליו 22 אף שקל. אם אין לה ברירה אלא לשלם, המדינה משתדר לת להתפשר עם התובעים הפלסטינים. חצי מע דף הפתשם כאן, כי בבית משפט, בדרך כלל, זה יעלה לי יותר, וזורה הגרם המוסמך במערכת הביטחון.

מות זול יותר מפיצה. הטיפול בתביעות על נזקי רכוש מסתיים בדרך כלל, במשרד הביטחון. פוסק בכך קמ"ט (קצין מטה) תובנות, הכפור מקצועית לחיולה לביטוח ותבר עות. שולחים שמאים, מעריכים ומתמקחים: מה שוויו של בית הרוס במבנה פליטים, מקלט טלודר זיה מנותק, כלי בית מושחתים וכן הלאה. גובה הסכומים מלמור שעקר הרכוש מנטחים, כמו החי יים עצמם, זול שם כל כך. על הפרקליטות מוטלת, בעיקר, ההתמודדות עם התביעות כשל נזקי גוף: הרוגים, נכים, פצור

מחיר הכדורים התועים

עיס. מרביתן ממוסדת היטב, כנראה. "חוב התביעות מסתיימת בפשרה", ציינה פרקליטת המחוז שטרן. "אם אנתנו מתפשרים, פירוש הרוב שבראי לנו לגמור לפני מתון פסק דין, במקום לקבל פסק דין".

לפעמים המדינה מתעקשת. למשל, בפרשת מותו של סטוד חסן בני עורה (ההרוג הראשון של המסתיימים) ופגיעתו הקשה של גיסו, ג'מאל קא"סן בני עורה, בכפר טמון שבגדה (סיפורם תואר אשתקד ב"מעריב", ככתבה שכותרתה: "הועלה לדרגת 'מבוכש' לקורח מות"). המקרה התרחש בקיץ '88, תביעת הנזיקין הוגשה לבית המשפט המחוזי בצנרת (בידי עו"ד איסר יראון) ביוני '89, ופ"סן הדין ניתן לפני ארבעה חודשים וחצי. השופט גרעון גינת פסק כי על המדינה לשלם לפצוע 161 אלף שקל, ליוורשי ההרוג 50 אלף שקל, וכן 30 אלף שקל שכבר טרחה של הפרקליט. ככה זה על פ"ה החוק שללנו: מותו זול יותר מפיצה קשה או נכות. נעמי שטרן אמרה שהמדינה עדיפה בבית המשפט העליון על פסק הדין.

לולו ממזמר אחימי אבו דאחי. 5,176,815 שקל על שיתוק ממזמר בראש ברפיח

על הטיפול בתביעות של הנפגעים הפלסטינים מפקדות היחידה לביטוח ותביעות במשרד הביטחון פרקליטות מחוז תל אביב (אוחזי). שני הגרי שקל. לפי ריחות "העולם הזה" לפני חורש, הוא נורה בשלהי '90 בידי חיילים, במהלך הפגנה, ונר "ההגנה" הוא שני הולכת להיות בעיה תקציר בית רצינת ביותר למשרד הביטחון, אמרה פרקליטת המחוז, עו"ד נעמי שטרן, על תשלומי הגוריון קין לנפגעים פלסטינים.

גורם במערכת הביטחון טען, כי בעבר נקטו המלסטינים מדיניות הגורסת שאין לתבוע נזיקין מ"מדינת ישראל, אבל כעבור זמן חורו בתם. אולי בגלל מצוקות החיים בשטחים, שהמזירו כל כך עומ לאנתינפארה. מקור אחר אמר, שהפלסטינים יורים נבמנים מלהגיש תביעות על פגיעות שנגרדו בו במהלך עימותים עם חיילים - טעמים על כבוד לאומי - והתובעים הם רק מי שפגעו באר קראי.

מעשר תביעות נזיקין שהגיש עו"ד אסן לבית המשפט המחוזי בירושלים, מטעם נפגעים פלסטיים (נים הוגשו כתבי הנחה). פרט לתביעה אחת - כשם חסן ברר אליזבדי, סוחר מזון בן 34 מענבתא שבגדה, שפגע ב"מזבן קסטוני", כלי יכולת לתקשר עם העולם החיצון - ביתת תשע התביעות מדובר בתושבי רצועת עזה שפגעו מכוורים חיילים, גומי או פלסטיים, תמידי "תועים".

כשני מקרה היו הכדורים הישראליים קטלניים יים (התובעים הם אמא וירשם). בארבעה מקרים אחרים עקרו הכדורים עיניים. לתובע אחר נכרתו כליה וטחול. נרשטו גם נזקים פסיכיאטריים. שתי תביעות הוגשו כשם קטניות: לידה שנפגעה בהר תה בת שבע (לולו אבו דאחי) וילדה שנורתה (אוהידא) את עינה השמאלית בביתוח בת תשע. עשר התביעות מפרטות את הנסיבות, ומגזות את הנזקים הספיים שנגרמו לתובעים. סכומי התביעות מצומצמים ל-18 מיליון שקל.

חסן ברר אליזבדי מענבתא ובניו. מתפקד השביעי היא יצא במצב קטנוני. נעמי שטרן היא רוצח פיצויים

אולי תביעות. ההומות השביעית יצא מהטעם "צוות עו"ד", גוף התנבותי הפועל ברצועת נתחום וכזית האגרים, שריכז את התובעים והועמדי את שמחות הנפגעים על זכויותיהן החוקיות. "מזמות ורואים ישראלים הפלסטינים לזכותות האדם" סיפקה תוכנית רואי. עו"ד אסן, בן 37, ששירת בפרקליטות הצבאית ועושה במסגרת תה את שירות המילואים שלו, התחיל בתביעה נכר את ארם. הוא נסע לעזה וברר חרבה יותה מחששתו מקרים. "אלה שנמצא כי השתתפו באירוע כלשהו באופן מלשה, נבמנעו מלהגיש תביעות בשטחים", גילה, "אף על פי שיש בוודאי פיתויים נפגעים מיר שיש לעצמם בניגוד להוראות הפיתויים באש. החלטת בני ליוניקה קר מי שבמקרה שלו אפשרי ללכת על

הרי ניצבת לנפגעים אשה עקרת עין. "אבל יכול להיות שבעלה נתן לה מכה והוציא לה את העין", השיבה פרקליטת המחוז, "או שכל תוצאה ממחלה היו צריכים לעקור לה את העין. אנתנו שולחים אותה לבדיקה רפואית, וזוהפא אר נו יכול לשלול או לאשר שזה כתוצאה מירי של כדור גומי".

"אין מקרים שאת עוברת על תיק של תבע מדי שטחים נבמנעים רחמייד עוליו?" "בודאי שיש. אם ילד בן שלוש, שאמא לקחה אותו להשתלוללות מלה במרובותה והוא נפגע, בודאי יסוכאל ילד הלב לעיו".

כן, הסכימה אחר כך עו"ד שטרן, קורה שילד נפגע בתחת אבנו גם כאשר היא לא לקחה אותו לה"השתלוללות שלה באומות", אלא סתם עברה לה לזחמה ברובו. שאילתי אותה אפרקליטות פועלת בתדיק התביעות של פלסטינים ככא כוח של צד, שזוהא המדינה, או בפרקליטות של הרק, "אנתנו עורכי דין של המדינה, שמופיעים בבתי המשפט כשם צד", ענתה, "אנתנו מאור משהבטיח לשמור על זכויות המדינה ועל כספי הציבור".